

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagós)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRA IÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

OPINIONS

La unió de les esquerres

Hi ha gent que encara dubten pel que toca la unió de les esquerres. Basteixen llurs maneres de pensar damunt el fet que durant vint anys, o més, tots els sectors d'esquerra, sense una sola excepció, no hagin cessat un moment de llançar-se recíprocament els plats pel cap.

L'odi que un període tan llarg de violències morals i físiques acumula — vénen a dir — no es pot extingir, no es pot esborrar en tan poc temps. L'allegat és de força, dels que, a despit i per damunt de tot, cal tenir en compte, perquè enclou un fons de veritat.

No hi ha dubte que l'espectacle donat per les esquerres, si més no, en tot el que va d'aquesta centúria, ha estat una cosa depriment, lamentable, indigna. Que l'estat passional sorgit d'aquest període de polèmiques periodístiques i orals no sempre s'ha man-

tingut en el pla de la discussió i, baixant al carrer, l'ha enrogit amb la sang d'una víctima. Tot té fi, però, en aquest món, i el panorama dolorós que se'ns oferia a tots els que durant aquest període vinguérem a la vida activa en el camp polític i social, també havia de cloure's un dia o altre. No havia de sobreviure al dany mateix que representava.

A més a més, si és cert que els homes som fills de l'ambient, també ensems aquest ho és de l'home. La influència és recíproca; l'home pot modificar, per aquesta raó, l'ambient que l'envolta. Un i altre es troben en una tal dependència, que realment on acaba i on comença l'imperi de l'un i de l'altre no ho sap ningú.

Així veient-ho, perquè així és, no hi cap el dubte que els esdeveniments han modificat l'ambient en què les esquerres es desenvolupen. Això i el fet de veure com són altres els homes que les integren i hi actuen han obrat la meravella que tots podem admirar.

Que les esquerres comencen a tenir ja una fortitud i una puixança perilloses per al règim, ho proclamen a bastament les víctimes de Madrid i València. Si els fets tenen una eloqüència pròpia, aquests dos alludits suara han assolit el merescut qualificatiu d'insuperables.

La resta vindrà de més a més. El temps s'encarregarà de demostrar-ho.

ANGEL PESTAÑA

Presoners del govern

Nosaltres no hem cregut mai en aquelles paraules, avui per dissort massa escrites i posades de boca en boca, d'empresonats governatius. Entenem la cosa més seriósament, hi veiem quelcòm més que un home privat de la llibertat perquè sí, perquè qui pot ho vol. En aquests homes que com a mida poruga se'ls arrenca dels seus quefers i de la seva família, hi veiem una penyora

preciosa en poder dels altres, els que no tan sols combaten les causes justes, sinó que procuren posseir-ne els seus punts cabdals per a fer d'ells el punt de mira de les mesures extremes. Per això, per nosaltres, els empresonats governatius són presoners de govern.

Ignorem si en passar els ulls dels lectors sobre aquestes ratlles, hauran estat alliberats els presoners que té el general Despujol a la Presó Model. Ho celebrariem. Nosaltres escrivim això quan encara estan a mercè de l'autoritat civil de Barcelona, que sembla tenir molt poques ganes de retornar-los al treball i al si de la família. Pel que es veu, depèn de la llibertat d'aquests homes la salvació de l'Estat. No podem fer-nos cap altre comentari tenint en compte els dies que fa que resten presoners aquests bons amics nostres. El governador, bon metge, ha rebut aquestes purgues contra els complots que sols existeixen en la fantasia de segons qui. Tenint presoners els seus caps, més o menys visibles, s'ha posat un pedaç a la situació i... qui dia passa, any empeny.

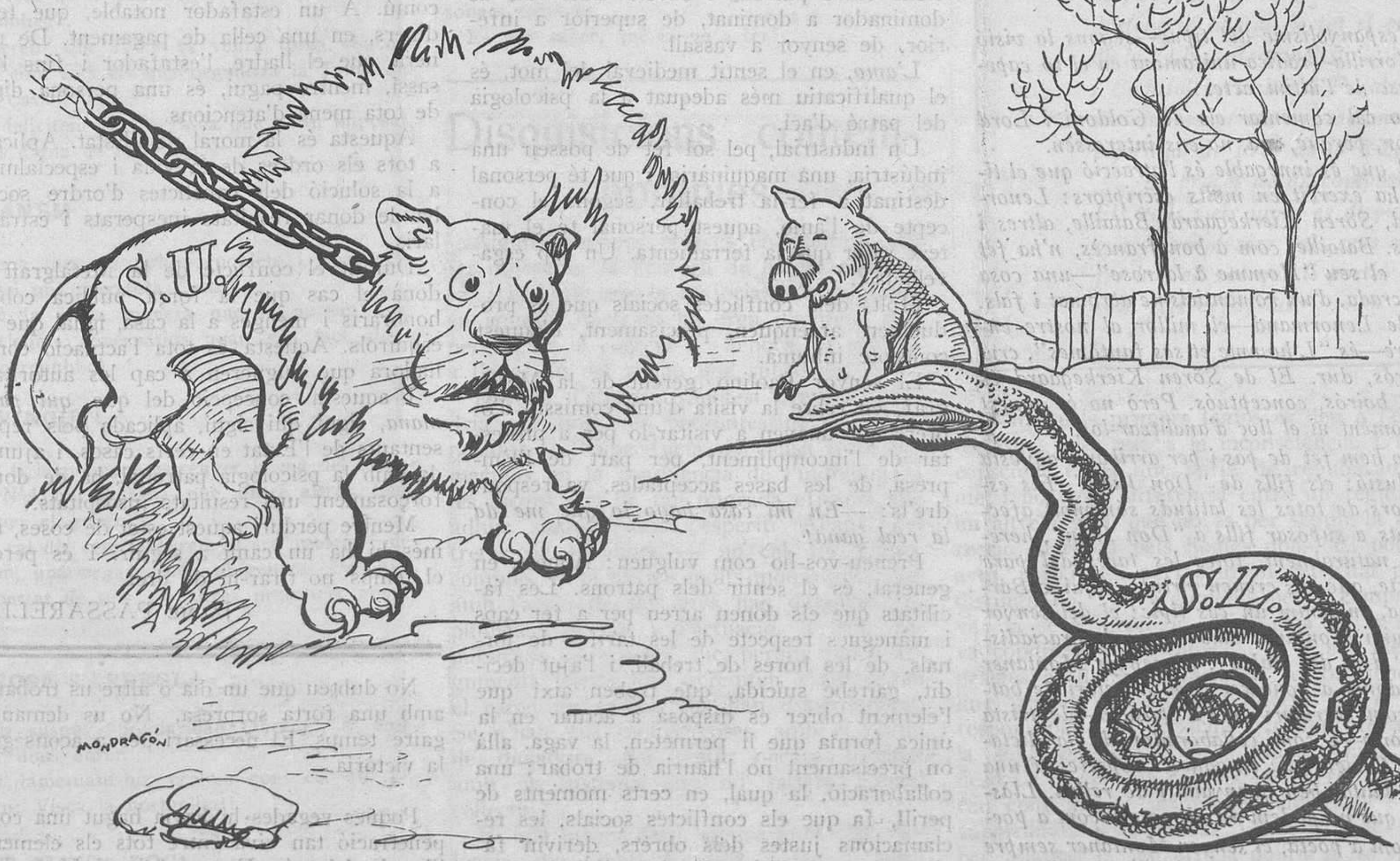
Però no volem ésser pessimistes; volem creure que el governador de la ciutat, darrera les ofuscacions d'un moment, haurà alliberat els seus presoners, convençut que els esperits volen restar tranquils i prediquen la pau, sense ésser del sometent. Els haurà alliberat, repetim, i no els haurà fet passejar per la ciutat, lligats de mans, com un criminal terrible, igual que l'amic Granier-Barrera. Aquest xicot, per desgràcia de la nostra terra, ha sentat el precedent de què, per tenir uns ideals que no plauen als guardadors de l'ordre, se l'ha d'exhibir pels carrers, mentre els lladres, els invertits, els que armen les seves mans per a matar algú, són portats en cotxe d'una banda a l'altra.

Així s'escrivi la història a casa nostra. Quan tothom crida a grans veus un canvi de règim que salvi la nostra moneda; quan cada cor és una foguera de la llibertat; quan tots sentim la necessitat de què passi l'estat actual perquè el món no ens prengui per ximplers, els que de dalt ens han posat i els seus servidors, s'entossudeixen en què aquest estat continuï i posen en pràctica totes les mides que les lleis d'humanitat, els homes de cor, troben reproables.

Però, què n'ha de fer el governador d'una ciutat, si un home, en plena joventut, és passejat com un escarní pels carrers, lligat de mans i entre dos tricorns? Abans que tot, l'ordre. I l'ordre, en aquest cas, era mostrar la força. El governador de Barcelona, general Ignasi de Despujol i Sabater, manresa il·lustre, va sortir amb la seva...

DOMÈNEC DIUMENGE

—Si jo estigués lliure com tu, ja en parlariem!

El duel dels sindicats

Que hem fet una promesa...

“Ni pactos ni compromisos”

La “Confederación Nacional del Trabajo” ha publicat una nota amb aquest títol: “Ni pactos, ni compromisos”, i advertint que no ha tingut ni té tractes amb els partits polítics per a fer la revolució. Això ho podran dir ells, però no és veritat, i cal ésser, amics, responsables dels fets i de la veritat. Si no han tingut mai pactes ni compromisos, ¿per què Joan Peiró signà el pacte d’“Intelligència Republicana”, que era, en definitiva, un pacte revolucionari? Cal tenir la responsabilitat de llurs actes.

A nosaltres, republicans i demòcrates, ens dol que un organisme tan autoritzat com la C. N. del T. hagi negat a darrera hora ajut a uns homes de bona voluntat, que amb llur ajut o sense, però, faran el que hagin de fer per a democratitzar aquest país i evitar noves Dictadures. I ens dol perquè els obrers són, amb les altres forces esquerranes d’aquest país, els primers en patir les conseqüències dels règims d’excepció.

Durant la Dictadura, els sindicalistes prestaren tan sols ajut, un ajut relatiu, al moviment de Francesc Macià. Tot el demès que es féu en aquest país ho feren els polítics: les conspiracions de París, la santjoanada, el moviment de València, foren obra dels polítics burgesos. Passà la Dictadura, i fou possible per una esclatxa gens liberal, però que ho sembla i que tan sols serveix per a obrir la vàlvula de les violències i assegurar un règim caigut, i els sindicalistes han sospitat que podran tornar a refer llur força social, com abans de 1923. En això s’equivocuen. En el cas que fracassés la victòria que tots esperem, en el cas que s’apuntalés d’una manera, si no gairebé definitiva, almenys per un cert temps, l’actual règim, tornariem a patir una Dictadura i tornarien les persecucions contra els sindicalistes. I llavors, ¿amb quina autoritat, amb quina responsabilitat, amb quina personalitat es presentarien de nou a casa dels republicans a dir que volien fer la revolució?

Nosaltres recordem que en diferents èpoques d’aquests anys ells anaven a trobar a caps polítics revolucionaris i deien: “—Ja no podem més! O fan vostès la revolució, o la fem nosaltres!”

¿Que no se’n donen compte, els sindicalistes, que en aquest règim no és possible que plantegin llurs conflictes amb independència absoluta del Poder públic? Que no ho veuen clar que un règim de plutocràcia, de gran propietat, de protecció als monopolis, no pot mai establir una veritable política liberal?

Cal que reflexionin els amics que tenen la responsabilitat de la direcció de les masses; cal que compreguin l’erro que significa una negativa d’ajut; cal que es facin càrrec que si bé una revolució política no és pas una revolució social, una república petita burgesa pot ajudar-los a què es desenvolupin i a crear, a més a més, un ambient favorable a la propaganda de llurs ideals.

Amb Chiappe, a la República francesa, és possible la propaganda social violenta i terrible que fan els comunistes tant des de “L’Humanité” com al Parlament o a la tribuna pública!

¿Què més hauríeu de voler, de moment, amics de la C. N. del T., que un règim sota el qual poguéssiu condir legalment desvetllant la consciència proletària d’aquest poble que sent bategar en ell tots els nequits de progrés i de l’avantguardisme espiritual?

Les detencions governatives

Un llibre de Víctor Serge, “Els homes a la presó”, publicat en castellà per “Cenit”, de Madrid, que estem llegint, ens refresca el record dels companys, amics i germans d’idees que a la nostra ergástula a altres presons d’Espanya estan patint detenció governativa o judicial.

El llibre de Víctor Serge, obra d’un rus que va passar a França quatre anys en un penal, ens estreny el cor en una forma, que ni quan hem estat tancats a la Model, havíem sofert tant com llegint “Els homes a la presó”.

Miracle de l’art és aquesta emoció pregona, potser més que de l’art, de la sinceritat.

Els russos són mestres en aquest gènere literari o en aquest aspecte de la novel·la.

“Resurrecció” i “La casa dels morts” no ens deixaran mentir.

“Els homes a la presó”, obra més moderna, no és tan coneguda com la de Tolstoi i Dostoiewski; però no assolirà amb el temps menys difusió i menys favor del públic.

Literatura penitenciària haurien de llegir els senyors Esteves, els panxacontents i els neules que creuen que vivim en el millor dels mons.

Veurien com la carn humana és aixafada al presidí, com les ànimes són humiliades i ferides, i amb quanta de raó els insurgents es revolten.

Que aquests records i aquestes consideracions ens omplin el cor de pietat i ens serveixin per a no oblidar els presoners que ací tenim i per l’alliberació dels quals hem de lluitar sense descans.

Els han caigut en el combat polític, en la guerra civil en què tota Espanya pren part activa.

Són els enemics més acarnissats de la dictadura i de la monarquia, i per això se’ls priva de la llum del sol.

En altres temps, llur amor a la justícia i al poble els hagués costat la vida.

Avui no ho paguen tan car, però no se’ls dona pas tracte d’amic. Les Bastilles noves no són gaire més confortables que les velles.

Agraïm el sacrifici dels nostres germans i reclamem la seva llibertat amb santa insistència i amb energia.

I és que el millor fóra enterrar-lo definitivament. O fer ço que “Don Juan” seria avui: un tipus menyspreable, odiós, cretí, mancat d’intelligència i sensibilitat, freqüentador de cabarets i music-halls, amic d’alcavotes i corruptor de menors, soci de qualsevol cercol aristocràtic, amic de l’orde i afiliat a la U. M. N., etc., etc.

Quins fills pot deixar, un tipus així?

Sabeu on són els veritables fills de “Don Juan”, del “Don Juan” que no té escrúpols ni dignitat ni sentit moral? Als asils, a les cases de caritat. Són els bords, els que no tenen nom, fills d’un moment de trista luxúria, herència trista del donjoanisme.

Un món millor que el nostre, més bo, més intel·ligent, menys podrit que el nostre, ha d’abominar d’aquest tipus odiós i menyspreable, per a evitar així uns fills condemnats a la vergonya i al dolor.

Lluís CAPDEVILA

De psicologia i altres històries

Encara avui — segle xx, progrés, Zepelins, civilització, cine sonor, etc.—les relacions entre patrons i obrers d’ací van de dominador a dominat, de superior a inferior, de senyor a vassall.

L’amo, en el sentit medieval del mot, és el qualificatiu més adequat a la psicologia del patró d’ací.

Un industrial, pel sol fet de posseir una indústria, una maquinària, i que té personal destinat a fer-la treballar, segons el concepte de l’amo, aquest personal té el mateix valor que la ferramenta. Un cop esgavellada...

Molts dels conflictes socials que es produeixen arrenquen, precisament, d’aquest concepte inhumà.

El senyor Paolino, gerent de la Metalgraf, en rebre la visita d’una comissió d’obrers que anaven a visitar-lo per a protestar de l’incompliment, per part de l’Empresa, de les bases acceptades, va respondre’ls: —En mi casa hago lo que me da la real gana!

Preneu-vos-ho com vulgueu: Aquest, en general, és el sentir dels patrons. Les facilitats que els donen arreu per a fer caps i màneges respecte de les tarifes de jornals, de les hores de treball, i l’ajut decidit, gairebé suïcida, que troben així que l’element obrer es disposa a actuar en la única forma que li permeten, la vaga, allà on precisament no l’hauria de trobar; una col·laboració, la qual, en certs moments de perill, fa que els conflictes socials, les reclamacions justes dels obrers, derivin fàcilment en conflictes d’ordre públic i es resolguin per la repressió, ha format aquesta psicologia dura i medieval del patró. La impunitat li ha fet creure que tenia raó sempre. Si en algun cas sap que no en té,

aleshores és fúrc el que li priva de reconèixer-ho.

Contra d’aquest sentiment és difícil lluitar-hi. Menys encara, apellant a procediments persuasius. I absolutament impossible, perquè es troba sòlidament recolzat en la força.

Mai no s’ha produït a Espanya “el miracle” de què en trobar-se enfront d’un conflicte de caràcter social les autoritats s’avinguessin a escatir qui té la raó i, de consegüent, a donar-la, amb els avantatges materials que se’n deriven, a aquell que la té.

L’autoritat sembla que ací sigui creada per a reprimir i no pas per a endegar. Concepte així mateix medieval.

Tanmateix, el dilema és ben clar. L’element obrer no té altra sortida que l’actuació hors la loi. Mancat d’ajuda, menyspreat en tot, menys a l’hora de deixar-se explotar, no li queda altra solució que la solució extrema i tràgica de revoltar-se.

Ciudadà a l’hora dels deures i dels sacrificis, és considerat com una nosa molesta a l’hora dels drets. Adhuc a la presó hom hi troba aquesta desigualtat vexadora.

Conta Trotzky el següent fet de la presó de Madrid, nomenada *el Abanico*, quan li hi tancaren. A ell el tancaren en una cella comú. A un estafador notable, que tenia diners, en una cella de pagament. De manera que el lladre, l’estafador i fins l’assassí, mentre pagui, és una persona digna de tota mena d’atencions.

Aquesta és la moral de l’Estat. Aplicada a tots els ordres de la vida i especialment a la solució dels conflictes d’ordre social, ha de donar resultats inesperats i estrofaris.

Durant el conflicte de la Metalgraf es donà el cas que la força pública cobrés honoraris i mengés a la casa, igual que els esquirois. Aquesta és tota l’actuació conciliadora que dugueren a cap les autoritats.

I aquesta concepció del que qui paga, mana, sigui qui sigui, aplicada pels representants de l’Estat en certs casos, i junta amb la psicologia patronal, ha de donar forçosament uns resultats insospitats.

Menfres perduri aquest estat de coses, només hi ha un camí a seguir. I és perdre el temps no tirar-hi de dret.

JAUME PASSARELL

No dubteu que un dia o altre us trobareu amb una forta sorpresa. No us demanem gaire temps. El necessari per a aconseguir la victòria.

Poques vegades hi havia hagut una penetració tan viva entre tots els elements liberals del país. Es una hora única.

Penseu en què els republicans tenim un deure a complir.

Que hem fet una prometença.

INTENCIONS

ELS FILLS DE “DON JUAN”

Aquest any, com cada any, ha aparegut als nostres escenaris el fantasmot de “Don Juan”. És un fantasmot, però, que va de baixa, que va de capa caiguda. “Don Juan” es fa vell, tan vell, que ja fa pudor de ranci. Millor: així l’enterrarem aviat.

Aquest fantasmot, en literatura, ha fet més mal que una pedregada. Des del creat pel mercedari Gabriel Téllez fins al ripsós de Zorrilla. “Don Juan” ha estat l’exultació del matonisme, de la fatxenderia, de l’engany, de la traïdoria, del vicl més baixament estúpid.

Els que atribueixen a aquest trist heroi un accentuat esperit racial, no fan pas a Espanya un gran favor. Creiem que el millor fóra no seguir parlant de l’espanyolisme de “Don Juan”. Tot això de la “gallardia” i la galanteria del tipus és literatura, literatura tronada, de tot a 0,95.

Espanya pot enorgullir-se d’un “Don Quixot”, esperit de noblesa, de lleialtat, d’amor a la taberna. Però no pot enorgullir-se d’un “Don Juan” tabernari i vil.

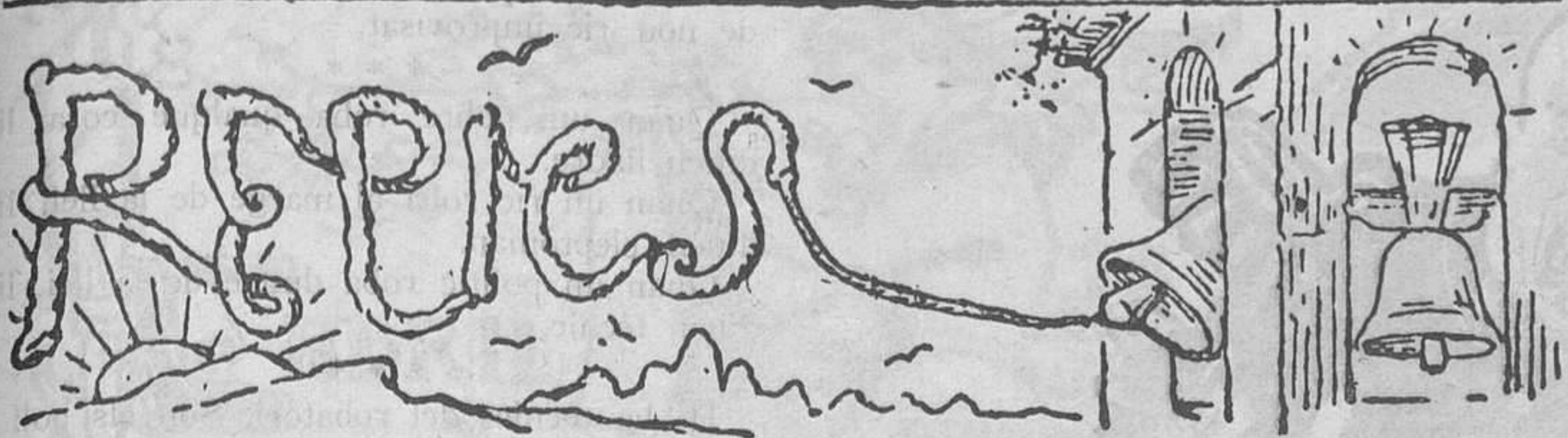
“Don Juan” és interessant com a cas patològic. Com a tipus literari, no. Per això la interpretació que ens plau més és la de Molière. El seu “Don Juan” és el més cínic, el més groller, el més baix. Molière no l’ha empastifat de literatura, com Zorrilla. Ens l’ha servit viu, repugnant, francament desagradable, tal com l’ha vist, tal com l’ha sentit.

L’espanyolisme del tipus—segons la visió de Zorrilla—radica únicament en el to cape llanesc de l’últim acte.

No cal comentar els de Goldoni i Lord Byron, perquè, ja, no ens interessen.

El que és innegable és l’atracció que el tipus ha exercit en molts escriptors: Lenormand, Sören Kierkegaard, Bataille, altres i altres. Bataille, com a bon francès, n’ha fet —en el seu “Homme à la rose”—una cosa ensucrada, d’un romanticisme acromat i fals. El de Lenormand—el millor al nostre entendre—és “L’homme et ses fantômes”, cru, vigorós, dur. El de Sören Kierkegaard és fred, boirós, conceptuós. Però no és aquest el moment ni el lloc d’anitzar-los.

Ho hem fet de pas i per arribar a aquesta conclusió: els fills de “Don Juan”. Els escriptors de totes les latituds són molt afectats a suposar fills a “Don Juan”, here tant, naturalment, totes les tares del pare abjecte, que ells creuen virtuts. Aquí, a Barcelona, en tenim un cas típic: el del senyor Joaquim Montaner amb el seu desgraciadíssim “Hijo del diablo”. El senyor Montaner s’ha donat a conèixer com secretari de batlle, com secretari de l’Exposició—de trista memòria—i com col·laborador de la dictadura. Creiem que en aquests aspectes té una personalitat ben guanyada i de relleu. Llàstima que no podem dir el mateix com a poeta. Com a poeta, el senyor Montaner sempre ens ha semblat un pobre diable. Ell, l’ex-secretari de l’Exposició, també ha volgut fer revivir “Don Juan” a l’escenari. L’experiment, però, ha estat pagat amb un fracàs justíssim.

ESCOLA DE POLITICS

Ha estat tema de converses la creada pels cucurullus. Només ens mancava això, d'aquests senyors.

Ara diu que volen posar una fàbrica de carteres, perquè els deixebles les tinguin barretes.

L'ANY 1930

Serà aquest any el que la història l'anomenarà pel dels processos. El govern del general Berenguer n'ha batut el rècord.

De la mateixa manera que no podem concebre un home honrat que no hagi estat empresonat, tampoc no podem veure amb bons ulls un periodista sense mitja dotzeneta de processaments.

L'ORDRE PUBLIC

Els que diuen guardar l'ordre, no volen veure que hi ha certs elements molt disposats a pertorbar-lo. Els tràgics successos de Badalona en són una mostra.

Però els guardadors de l'ordre aprofiten aquestes ocasions per a empresonar uns quants treballadors que lluiten pel seu millorament.

AHIR I AVUI

En Primo no es va cansar d'elogiar el sexe temení. Amb ell, les dones tenien un bon defensor. Per això, avui, totes canten el "Miguelito", tot rebent els cops de sabre de la guàrdia civil.

"Sexo débil? Duro con ellas!"—deuen dir-se els governants actuals.

CAMBÓ

Ha arribat a Barcelona el senyor Cambó. A nosaltres ens interessa poc aquest polític, ens fa poc goig.

Donem la notícia a títol purament informatiu.

CONFERENCIA

Avui, al Casal Català del Prat de Llobregat, donarà una conferència el notable escriptor Artur Peruchó.

El tema de la conferència serà "Democràcia i República".

Esperem que l'acte es veurà força concorregut, com tots els que organitza la Junta del Casal Català.

Els felicitem per la tasca que s'han imposat, que és digna de tot elogi.

DEMANEM

Que a tots els pobles, poblets i llogarrets, hi passi una carretera "real".

Serà la única manera que hi puguin anar els delegats governatius quan s'hi faci algun míting republicà.

BENVINGUT!

Per fi hem pogut estrènyer la mà del nostre amic N'Àngel Pestaña, que, entre altres, tenia presoner el govern.

No cal dir com celebrem el seu retorn, i demanem, una vegada més, al general Despujol, la llibertat de tots els altres presoners governatius.

LA COSA S'ARREGLA

Han suspès "Solidaridad Obrera", el batallador diari obrer.

Tot lamentant-ho, cridem com els qui governen: Visca la normalitat!

FORT, MASSA POC!

El feixisme ha portat Itàlia — com la dictadura de Primo de Rivera a Espanya — a una situació desastrosa.

I Mussolini, per tal de posar-hi un pedaç, ha cercat l'ajuda financiera dels Estats Units, d'Anglaterra, fins de França...

Però els Estats Units, Anglaterra, França... han negat, molt santament, la seva ajuda al feixisme.

QUE CRIDES, QUE CRIDES?

Aquesta negativa ha fet el mateix efecte a Mussolini que si li haguessin trepitjat la cua.

S'ha girat enfurismat com si volgués mossegat...

Heu-vos ací explicada la gestació del seu nou discurs del palau de Venècia, a Roma.

TAL FARAS, TAL TROBARAS

Mussolini es veu perdut, més execrat cada dia per tota l'opinió liberal d'Europa i Amèrica, que és com dir per tot el món civilitzat.

I ell respon a tot el món amb la injúria i l'amenaça...

La seva impotència, però, fa riure.

RECORDA'T DEL TEU "COSI"!

Amb motiu d'aquest discurs, Mussolini ha estat comparat amb Guillem II.

Es realment una mena de Kàiser, però més buit encara.

I és que un Cèsar, al segle xx, no pot fer més que el ridícul.

Com el van fer i el fan encara — grotescament — els ex-dictadoretos espanyols, tristes escorrialles d'un règim.

PERO, ENCARA ES AQUI?...

Sota la direcció del senyor Despujol, tots els conflictes tenen la virtut d'agreujar-se, d'aguditzar-se.

Per a ésser governador civil de Barcelona, cal serenitat, molta serenitat, una clara visió de la qüestió social, i, sobretot, no sortir-se mai de la legalitat.

I quan no es reuneixen aquestes condicions, el que cal fer, si hom vol evitar dies de dol, és dimitir.

Dimitir! Dimitir!

Ningú no demana altra cosa.

L'ERACLIO, ENCARA?

Volta per ací, ben sovint, el botxi dels presoners catalans.

Es pot saber, què hi ve a fer?

Disquisicions contemporànies

Alguns enemics nostres en política han fet objeccions a l'entorn de l'ideal republicà, i han dit que la majoria dels militants en aquesta doctrina ho eren d'alluvió, que per seguir el corrent de l'època, es sentien a l'oposició del règim que subsisteix.

Davant d'aquesta hipòtesi gratuïta, caldria que nosaltres preguntéssim als interpellants si l'experiència no causa transformacions en la consciència de l'individu, si les lliçons són de tan migrada eficàcia que àdhuc deprimeixen l'esperit. Abans del tretze de setembre — no cal fer gaires comptes — hi havien molts monàrquics que amb l'acció de set anys han devingut republicans de cor i d'actuació. I són republicans convençuts, dic, perquè tenen arguments bàsics que acrediten i autoritzen el canvi de casaca que han experimentat. Se n'han visat moltes coses, amb el règim de dictadura, per restar encara fascinat amb un sistema que no satisfà l'anhel col·lectiu!

El que estima tard, estima amb més violència, diu Ovidi. És cert, i potser algunes exageracions es deuen al mateix retard que porten al seu damunt. Però l'adaptació a les circumstàncies, cal tenir-ho en compte, no arriba pas a primera hora. La

Unió Catalana ha estat creada...

...Però "Unió Catalana" no vol dir "Unió Catalana", sinó desunió catalanista-regionalista, de la "Lliga Regionalista". Tothom sap que els senyors Puig i Cadafalch, Vallès i Pujals, Duran i Ventosa foren els polítics que ajudaren el senyor Primo de Rivera a dur la Dictadura a Espanya; tothom sap que els esmentats directius, curts de vista i sords a totes les advertències lleials dels pocs i veritables deixebles de Prat de la Riba que quedaren a la "Lliga Regionalista", quan d'aquesta se n'anaren els minyons que més tard crearen "Acció Catalana", sorgida de la Conferència Nacional Catalana, creada l'any 1922, els regionalistes autèntics i ben entesos, pogueren arribar a conjuntar-se a l'estació amb Alfons Sala, el comte de Montseny, el baró de Viver, per tal d'acomiar el dictador militar.

Doncs bé; un cop finida la seva tasca d'ajut, el general Primo de Rivera els va donar una puntada de peu sense oblidar allò tan conegut de Calderón de la Barca:

"que el traïdor no es menester, siendo la traición pasada."

i llençant contra Catalunya totes les forces reaccionàries i antiregionalistes d'Espanya.

Si els senyors Puig i Cadafalch, Vallès i Pujals, Duran i Ventosa, Marquès d'Allella, no haguessin ajudat al cop d'Estat, és evident que aquest no s'hauria realitzat i que la política anticatalana 1923-1930 no hauria estat possible. Doncs bé; ara aquests homes, responsables del Cop d'Estat, de la Dictadura i de la política Anti-Catalana, volgueren reprendre els llocs que ja no els pertanyen, perquè els traïren. Homes joves com Valls i Taverner, Joan Estelrich, Vidal i Guardiola, etc., són els que s'han negat a conduir una nova organització política que, encara que no sembla una escissió, ho és. Francesc Cambó té que veure en el joc contra els caps de la Lliga, i ha donat tot l'ajut als nous elements per tal de desfer la política personalista i caciquista dels Puig, dels Vallès, dels Duran.

Fixeu-vos que ha estat nomenat President de la Unió Catalana En Valls i Taverner, que és l'home que més coses ha dit contra Vallès i Pujals, amb motiu de la publicació de l'"Elogi de Catalunya"; que és l'home que s'ha negat a acceptar a la Diputació la Presidència de Puig i Cadafalch, i cada cop que parla aquest a les sessions provincials, parla ell, perquè no vol que, de cap manera, es pugui suposar que aquell el representa; fixeu-vos que Joan Estelrich, l'home que més coses gruixudes ha dit contra Puig i Cadafalch durant la Dictadura, arribant a tractar-lo d'imbecil, és un dels organitzadors d'Unió Catalana, i fixeu-vos, finalment, que Vidal i Guardiola, enemic de Duran i Ventosa, per afers en la política municipalista anterior al Directori i un dels caps principals de la "Chade", o sigui dels negocis del senyor Cambó, també ajuda a la seva creació.

Tot això significa que el segon "team" que restà a la Lliga quan se n'anaren els joves d'"Acció Catalana", també s'ha sentit separat de la política general de la Lliga Regionalista, protectora i promotora del cop d'Estat, perquè d'una vegada resolva el problema del terrorisme decantant-se pel triomf d'una de les bandes terroristes i per una política de destrucció liberal de tot el país. "Unió Catalana" és, doncs, una escissió de la "Lliga Regionalista"; els cambonistes han deixat de banda els Puig i Cadafalch, Vallès i Pujals, Duran i Ventosa, etc., etc., i de totes les eminències grises del regionalisme ben entès, contrari a la constructivitat espiritual de Prat de la Riba.

El procés de descomposició de la "Lliga Regionalista" ha començat. Els vells i els joves es disputen els càrrecs públics. En Cambó fa temps que es vol desfer dels seus antics companys, però se'n dona vergonya de fer-ho; ell vol que li portin la feina feta i acceptar les coses que passin com fets definitius.

fogositat dels primers temps es deu a l'entusiasme, més que a la inconsciència. L'inconscient és el que parla de republicanisme, i no troba diferència entre un règim i un altre règim, que ho és per seguir la direcció marcada pels homes nous. El poble avui, però, està perfectament capacitat per distingir-ho, i té arguments per a comprovar la seva ideologia. Té lògica de la seva conducta, i conseqüència en el seu ideal, gràcies al lliure examen de la consciència llur, gràcies a la llibertat interna que el fa responsable i el capacita per fer efectiva la seva condició d'ésser lliure. Quan es descobreix el vel que cobreix la llibertat, veuen com aquest planter de ciutadans són subordinats a la pròpia voluntat, que saben adaptar el seu criteri polític a les exigències del moment. I això és un avantatge formidable.

A la Dictadura, malgrat de la seva obra destructiva, cal que no li restem un agraï-

ment. Ella ha fet obrir la intel·ligència a una orientació concreta; ha fet possible que els homes d'aquest país rebessin tota mena d'alliçonaments, i poguessin destriar-los, per concebre un sentit precís de la realitat, i arribessin a l'equilibri prometedor, en mig de les mateixes sinuositats complexes dels fenòmens que han viscut.

Fixada la seva posició, amb sòlides interpretacions de la seva conducta, el bon republicà d'avui, potser monàrquic d'ahir, es capacita per a comprendre el govern que li convé. Aquest és el seu deure. I és també el deure dels nostres enemics: el de servir fidelitat a la seva doctrina, ja que no volen rendir-se a l'evidència. Si desenganyats de la monarquia venen a trucar a les portes de casa nostra, els exigirem també una explicació que ens convenci, per provar ensem el seu convenciment.

JOSEP M. LLADÓ I FIGUERES

Correu de l'Estranger

DESPRÉS DEL DISCURS DEL DUCE

L recent discurs del Duce ha causat arreu una certa sensació, encara que tothom ja estigui acostumat al llenguatge injuriós i bèl·lic del dictador italià.

Unes paraules talment violentes, pronunciades poc abans de la conferència preliminar del desarmament, no són, en veritat, massa a propòsit per a inspirar als pobles un desig de pau.

L'espectacle que dona actualment el feixisme no és gaire tranquil·litzador... per al mateix feixisme. No és un secret per a ningú que la situació política interior d'Itàlia, així com la seva situació econòmica, són extraordinàriament greus. El règim de força que té encadenada tota la Itàlia liberal i democràtica, comença de descompondre's.

Un dels darrers recursos de Mussolini per a salvar el règim i per a salvar-se ell, fou el pacte amb el Vaticà. Però com tota aquesta mena de pactes, fets a espatlles del país i contra l'opinió general de la nació, l'acord del Vaticà, a la llarga, ha de contribuir a propagar la desmoralització en les files del Feix.

El règim, posat en una situació tan desesperada, és capaç de realitzar, tant en el camp internacional com en l'interior, l'acte de demència més inversemblant. I Mussolini pot ésser més perillós en 1930 que Guillem II en 1914.

LA CRISI ALEMANYA

LA crisi econòmica i industrial britànica, i la crisi econòmica, industrial i política alemanya, són, sense cap dubte, les més greus dins l'extensió mundial que comprèn l'actual desequilibri material i moral que flagella la humanitat.

En realitat, la d'Alemanya és encara molt més profunda que la de la Gran Bretanya. I això és natural, perquè els recursos amb què compta aquesta darrera nació són molt més considerables que els de la República alemanya.

Això és degut a què els obrers anglesos (fins els obrers sense feina, tots subvencionats per l'Estat), viuen en millors condicions que tots els altres obrers d'Europa. Sols els dels Estats Units viuen en un pla de confort superior.

Els recursos exteriors d'Alemanya, en canvi, comparats amb els de la Gran Bretanya, són ínfims. Entre una i altra nació existeix aquesta diferència capital: Alemanya viu, únicament, del seu propi treball. Anglaterra, per contra, viu, en gran part, del treball universal.

El nombre d'obrers parats a Alemanya, assoleix avui una xifra realment impressionant: arriba als 3 milions. I, comptant les famílies d'aquests treballadors, pot calcular-se que la crisi afecta uns 10 milions d'individus.

Cal remarcar encara que aquesta crisi afecta també els treballadors del camp, i que els tributs són tan considerables, que s'emporten una bona part dels guanys ja ben escassos.

La falta de capacitat política de què notòriament dona proves Alemanya, agreuja també la seva situació angoixosa. Però, amb tot, l'actual crisi no és pas una crisi suprema. La seva solució, com la de la Gran Bretanya, com la de les altres crisis anàlogues, requereix una ampla entesa internacional. I, consegüentment, no són els nacionalistes els que poden salvar el país, ans els homes sincerament republicans i pacífistes.

Le seleccions

El general Berenguer i els seus companys de Ministeri ens volen fer ballar el cap. A cada reunió que tenen, el que ells en diuen Consell de Ministres, parlen de les futures eleccions i és fixada una nova data.

Ara endavant, ara endarrera, aviat hauran esgotat totes les dades del calendari, i no en trobaran cap de bona per a fer-les.

Fer-les? I ca! Nosaltres creiem que no les farà, les eleccions, aquest govern. Ens fa l'efecte que volen anar entretenint l'auditori, perquè no saben com sortir-se'n.

Els recomanem que s'inscriguin a l'acadèmia de la Lliga. Unes quantes lliconetes dels cucurullus els bastarien perquè no s'enfanguessin més.

L'expansió del feixisme

—Em sembla que això va malament. Si em vui salvar, convé que escampi pel món aquesta mala llavor.

Espurnes de la setmana

"Unió Catalana" és, certament, més que una acadèmia de tècnics, una escola de secretaris.

El senyor Cambó és a Barcelona. A Via Laietana, 30, hi acudiren tots els que volen ésser regidors, encara que siguin puntalats de la Dictadura.

Els pobles no s'han salvat mai pels aspirants a regidors, sinó pels homes que han mantingut sòlidament el prestigi d'un ideal.

Els homes que no són esquerra o dreta, són firaires de vanitat poca-solta.

No creiem en les eleccions. Tampoc no creiem en la seguretat del Govern Berenguer.

Català: pensa que encara que hi hagués eleccions, encara que es constituís el Parlament, encara que no fos feta immediatament la revolució, l'estat d'inquietud, d'angúnia, de violència concentrada en què viu el país, no pot dur altra cosa, a terme final, que una República.

La correspondència del comandant Franco és molt interessant i significativa.

Creiem equivocada la posició de certs elements d'esquerra que han publicat una nota dient que no volen pactes ni compromisos.

No és veritat que hagin ingressat a la presó els senyors comte de Montseny, baró de Viver, Milans del Bosch, Calvo Sotelo, Alfonso Sala, l'arquitecte Nebot, Joaquím Montaner, Navarro Perarnau, etc.

La política de realitats és la política d'immoralitats.

Realistes en el sentit de constructivitat, també ho eren els primers dictadors, els del Guadalupe, els del Calvo Sotelo. I no perquè els carreteres estiguin ben asfaltats o bé ho semblin, ens hem sentit més ciutadans del món.

En tots els que aspiren a fer una política nacional, només que creant carreteres, línies ferroviàries, salts d'aigua, però oblidant la ciutadania inicial de cada ésser, només hi ha la fira de concupiscències i d'immoralitats que són la xarxa en què s'agermanen constructors, industrials fracassats, anònimes plutocràtiques, etc...

Governar no vol pas dir tan sols fer carreteres.

Vol dir fes escoles.

Governar no vol pas dir tan sols crear monopolis, càrtels, trusts, anònimes amb exclusiva, sinó dotar el país d'un prestigi moral i material.

El senyor comte de Montseny enyorà la

Diputació Provincial que va empastifar amb la seva pedanteria i el seu mal gust de nou ric improvisat.

Quan un pobre roba qualche cosa li diuen lladre.

Quan un ric roba al marge de la llei, li diuen cleptomà.

Quan un polític roba dintre de la llei, li diuen tècnic.

Hi ha tècnics del robatori. Són els polítics de les realitats.

Cal dir la veritat: "Unió Catalana" ha estat creada perquè hi ha catalanistes de la "Lliga Regionalista" que no volen cap contacte amb els regionalistes que ajudaren al cop d'Estat: senyors Puig i Cadafalch i Vallès i Pujals.

Aquests homes són Valls i Taverner i Joan Estelrich (llegiu a tercera plana l'article de LA CAMPANA DE GRACIA, que hi fa referència).

Els homes que, veient l'ajornament de la revolució, perden el sentit de la ciutadania i s'enfonsen en un pessimisme aclaparador, són uns pobres minyons que no saben ésser polítics.

Quan una revolució ha estat declarada, pot ajornar-se; no pot, però, mai deturar-se.

La revolució té dos aspectes: un d'espectacular i espectacular, i un altre de pacient i íntim. La barricada i la consciència. Una revolució també es pot fer sentint-se allunyat del règim que governa, negant-li tota col·laboració i crèdit; tota simpatia i girant-li l'esquena sempre.

Ha fet més la política catalana d'aquest segle per crear un estat de desvinculació amb el règim, que moltes notes d'ultimatum. El divorei és un fet creat definitiu.

LA CAMPANA DE GRACIA i la seva germana "L'Esquella de la Torratxa" no han tingut, en la seva llarga vida, una claudicació, ni han mantingut un règim de contuberni i aliança secreta amb cap partit. Nosaltres hem estat republicans catalans, i hem cregut sempre que la salut d'Espanya serà la República federal.

¿Pot presentar, cap altra publicació catalana, un historial tan net i tan definitiu i terminant?

BALSARENÏ

D'ençà que ha sortit aquell "papu" que recull totes les malifetes que durant la passada dictadura hem hagut de suportar—vulgues que no—els veïns d'aquest poble, la "pupinada" està que trina.

Ara perquè no se'ls posés en descobert totes les seves malifetes, es posaren d'acord dita pupinada, amb el senyor Riba, perquè fes desistir d'aquest propòsit aquell "papu" personificat, que per aquest motiu el cridaren a la casa de dit senyor. ¿Però no saben, els senyors "pupins", que a aquest "papu" no el convencen les fortors dels caics? Ara amb més dalit que mai tornarà a entendre la tasca, que havien volgut interrompre, xerrant totes les malifetes que hagin fet i facin tota la "pupinada" d'aquest poble. I sabran els senyors pupins — per si ho desconeixen — que aquest "papu" segueix el corrent d'un poble que ja comença a deixar aquella fetor de clericalisme per abraçar-se amb aquell formós ideal que és el de Catalunya, Llibertat, República.

JOSEP RIERA PUIG

Un solsoní. — Massa personal: Sols té interès per ell mateix.

J. M. Ll. F. — Acceptat el vostre original.

Un treballador. — Igualment.

J. G. (Sallent). — Us diem el mateix.

Imp. "La Campana", Om, 8. — Barcelona

Català, no oblidis mai...

que el 14 de setembre de 1923 es trobaren, a l'Estació de França, per tal d'acomiar el Dictador d'Espanya, general Primo de Rivera, els elements reaccionaris i conservadors de Catalunya: la «Lliga Regionalista», formada per Puig i Cadafalch, Vallès i Pujals, Duran i Ventosa, Marquès d'Alella; la «Federació Monàrquica Autonomista», representada pels senyors Maluquer i Viladot, Josep Maria de Nadal, comte de Güell; la «Unió Monàrquica Nacional», representada per Alfonso Sala, el comte de Montseny, el baró de Viver...

Aquests homes s'agermanaren a l'Estació per anar contra la política de: Catalunya endins, representada per Acció Catalana; Catalunya republicana, representada pel Partit Republicà Català; Organització sindical i llibertat de propaganda, representada per la Confederació Nacional del Treball; Catalunya retrobada, representada per Francesc Macià.

No penseu en ço que tot això vol dir?